

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

VASTUUALUE

TEKNISET PALVELUT

TILINPÄÄTÖS 2022

Elinvoimalautakunta 2.3.2023

TILINPÄÄTÖS 2022

VASTUUALUE: TEKNISET PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Maankäytön palveluihin sisältyy kaupungin maaomaisuuden hallinta, maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä rakennusvalvonta. Kunnallistekniikka vastaa liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden yllä- ja kunnossapidosta sekä niiden rakennuttamisesta.

Toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntalaisille mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti laadukkaat maankäytön ja kunnallistekniikan palvelut. Asiakaslähtöisyys, suunnitelmallisuus, laatu ja taloudellisuus ohjaavat koko organisaation toimintaa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Toiminta painottuu palvelutuotannon tehostamiseen niin, että säästötavoitteet saavutetaan. Palvelun laatu pysyy pääsääntöisesti nykyisellä tasolla kuitenkin niin, että joissakin tapauksissa em. toimintaympäristön muutoksista ja säästötavoitteista johtuen laatua voidaan erikseen päätettäessä alentaa. Oma pienentynyt konekalusto keskittyy avaintehtäviin ja yksityisen osuus kasvaa kone- ja urakointipalvelujen tuottamisessa.

Henkilökunnan luonnollisen poistuman myötä pyritään myös saavuttamaan säästöjä, jolloin uusia työntekijöitä ei välttämättä palkata eläkkeelle jäävien tilalle. Tiukkenevan talouden myötä yhä enemmän tulee kiinnittää huomiota myös kilpailutusmenetelmiin ja urakointimalleihin. Palvelutuotannon tarvekartoituksia ja inventointeja jatketaan.

Digitalisaation hyödyntämistä edelleen lisätään mm. maarakennustöiden koneohjauksessa ja projektinhallinnassa sekä liikkuvan työntekijän ja kaluston seurannassa.

Säästötavoitteista huolimatta kaupungin kunnallistekninen infra tulee säilymään kohtuullisella tasolla niin, että korjaus velkaa voidaan pienentää hankesuunnitelman mukaisesti. Ennakoivalla kunnossapidolla vähennetään myös tulevia korjaustarpeita.

Keskustan maankäytön suunnitelmallinen kehittäminen jatkuu. Kemijärven houkuttavuutta asuinpaikkana lisätään tonttitarjontaa edelleen kehittämällä ja markkinointia lisäämällä.

Suunnitelmakauden suurimmat katujen peruskorjaukset ovat Metsämiehentie ja Vaaratie. Kemijärven säännöstelyn investoinneista suurimpia on Kalkonniemen rannan korjaus. Reitistöjen ja lähiliikunta-alueiden kehittäminen on myös lähivuosien suurimpia tavoitteita: mm. maastopyöräreitit Suomulle ja keskustaan sekä Ahvensalmen lähiliikunta-alue. Myös Puustellin alueen jatkojalostaminen etäasunto- ja/tai matkailualueeksi jatkuu.

Teknisten palvelujen vastuualueen toteutuma 31.12.2022

Vuosi 2022 oli viimeinen kolmesta sopeuttamisohjelman vuodesta. Tavoitteet vuodelle 2022 toteutuivat pääosin asetettujen säästötavoitteiden mukaisesti. Sopeutusohjelmassa Tekniselle palveluille asetetut tavoitteet ovat olleet osin liian suuret, kun huomioidaan alan luonne ja toimintaympäristö. Juustohöylämainen leikkaaminen ja toimintojen suunnittelematon supistaminen on johtanut tilanteeseen, joka näkyy tulevaisuudessa ja viimeistään jo vuonna 2023. Sopeuttamisohjelman tekemisestä on mitä ilmeisemmin puuttunut teknisen palvelutuotannon osaaminen ja oikeatyypinen mielipide. Sopeuttamisohjelman toteuttamiseksi on monet teknisen toimialan ongelmat vain siirtyneet tulevaisuuteen.

Henkilökunnan luonnollinen poistuminen on toteutunut suunnitellulla tavalla. Luonnollinen poistuma on hetkellisesti myös toteuttanut sopeutusohjelman tavoitteita, mutta jo vuonna 2023 olemme joutuneet tilanteeseen, jossa uudelleen rekrytoinnit on aloitettava, mikäli aiomme toteuttaa meiltä odotetut palvelut katujen, väylien ja reitistöjen kunnossapidossa. Toinen vaihtoehto oli vähentää edellä mainittujen kunnossapitoa sulkemalla ja poistamalla niitä käytöstä suunnitelmallisesti.

Digitalisaation hyödyntäminen on saanut oikean suunnan, kun se kohdistuu asiakaspalveluiden ja käyttökokemusten parantamiseen sekä samojen työvaiheiden tehokkaampaa toteutukseen, vrt. maanvuokrat ja niiden laskutus. Suunnitelmassa olevat ja mainitut koneohjauksen, projektihallinnan ja liikkuvan työntekijän seuranta, ei vastaa sitä mitä sille tulee tavoitella.

Suunnitelmassa esitetty näkemys, säästötavoitteista huolimatta kaupungin kunnallistekniikan infra tulee säilymään kohtuullisella tasolla niin, että korjausvelkaa voidaan pienentää hankesuunnitelman mukaisesti ennakoivalla kunnossapidossa ja vähentää tulevia korjaustarpeita.

On vahva väite, että toteutettu sopeuttamisohjelma ei olisi kokonaisuutena heikentänyt kunnallistekniikan infraa ja lisännyt korjausvelkaa kohtuullisella tasolla. Ehkä näin, kun sopeuttamisohjelma oli vain kolme vuotinen. Mutta esimerkiksi reitistöjen kunnossapito on unohtunut kokonaan näiden kolmen vuoden ja ehkä jo pidemmän aikaa.

Keskustan maankäytön suunnitelmallisuus on kokonaisuudessaan, huomioiden kysyntä riittävällä tasolla. Tärkein tavoitetulevaisuudessa on varmasti olemassa olevien kaavojen saattaminen digitaaliseen muotoon ja esitysmateriaalin ajanmukaistaminen mm. www.kemijarvi.fi -sivustolla.

Viimeisessä kappaleessa esitetyt tavoitteet vuodelle 2022 ovat edenneet suunnitellulla tavalla, mutta tavoitteen savuttaminen vaatii riittävästi henkilökunnan määrää ja vuosittain kasvavaa rahoitusta.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.2022
1.	Tehokkuuden ja kustannusten seuranta	Kilpailuttamisen ja alihankinnan kehittäminen Konepalvelujen käyttöasteiden parantaminen	Yksikköhinta- ja käyttöastetavoitemittarit.	Toteutettu.
2.	Puistojen, liikuntapaikkojen ja muiden yleisten alueiden sekä reittien suunnitelmallinen kehittäminen.	Vähemmän käytössä olevien kohteiden poistaminen Ikääntyvän väestöpohjan ja matkailun huomioiminen. Etenkin kotimaan matkailun lisääntymisen huomioiminen reitistöjen kehittämisessä.	Seurantataulukot Yhteiset kehittämistavoitteet elinkeinoyksikön ja peruspalvelujen kanssa.	Osin toteutuneet tavoitteet. Reittien käyttäjämääristä saadaan toteumatietoa uusien digitaalisten laskenta laitteiden avulla.

3.	Kelkkareittien kehittäminen.	Etenkin kotimaan matkailun lisääntymisen huomioiminen moottorikelkkareitistöjen kehittämisessä Yhdenmukainen kelkkareittisuunnittelu ja toteutus. Kelkkareittien opasteiden uusinta.	Yhteiset kehittämistavoitteet elinkeinoyksikön kanssa. Ajantasaiset kelkkareittisuunnitelmat Seurantataulukot	Toteutettu. Reittien suunnitelmallinen tarkastustoiminta aloitettu.
4.	Sähköisten järjestelmien kehittäminen	Kaupungin maaomaisuuden, n. 1 000 kiinteistöä ja vuokrien n. 400 sopimusta, siirto sähköiseen järjestelmään. Vuokralaskutuksen sähköistäminen samalla.	Kiinteistöt ja sopimukset sähköisessä järjestelmässä.	Maa-alueiden ja vuokrasopimusten osalta otettu sähköinen järjestelmä käyttöön 12/2022.
5.	Keskustan yleiskaavan loppuun saattaminen	Tarpeelliset selvitykset tilataan ja laaditaan sekä kaavaehdotus asetetaan nähtäville talvella 2021.	Kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen	Kaavatyö ei ole edennyt.

4. Henkilöstösuunnitelma

Teknisen palvelualueen säästöohjelman mukaisesti vakituisen henkilökunnan määrä tulee vähentymään ohjelmakaudella luonnollisen poistuman myötä vähintään yhdellä henkilöllä.

Toteutuma 31.12.2022

Vuoden 2022 lopussa henkilöstön määrä oli talouden sopeuttamisohjelman mukaisessa tilassa.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Kemijärven kaupungin osalta on laadittu säästösuunnitelma v.2019 - v.2022. Myös tekniselle palvelualueelle on laadittu vuosittainen säästöohjelma toimenpiteineen. Toimintakulut jäädytetään pääosin v.2019 tasolle paitsi säästökohteissa budjetti pienenee. Lisäksi säästösuunnitelmakautena investoinnit pienenevät vuosittain. Säästöohjelman mukaisia toimenpiteitä ovat mm. kunnossapitokustannusten vähentäminen yleisillä alueilla ja kaduilla sekä liikunta-alueilla, henkilöstökulujen, sairauspoissaolojen, avustusten, asiantuntijapalvelujen vähennys.

Toteutuma 31.12.2022

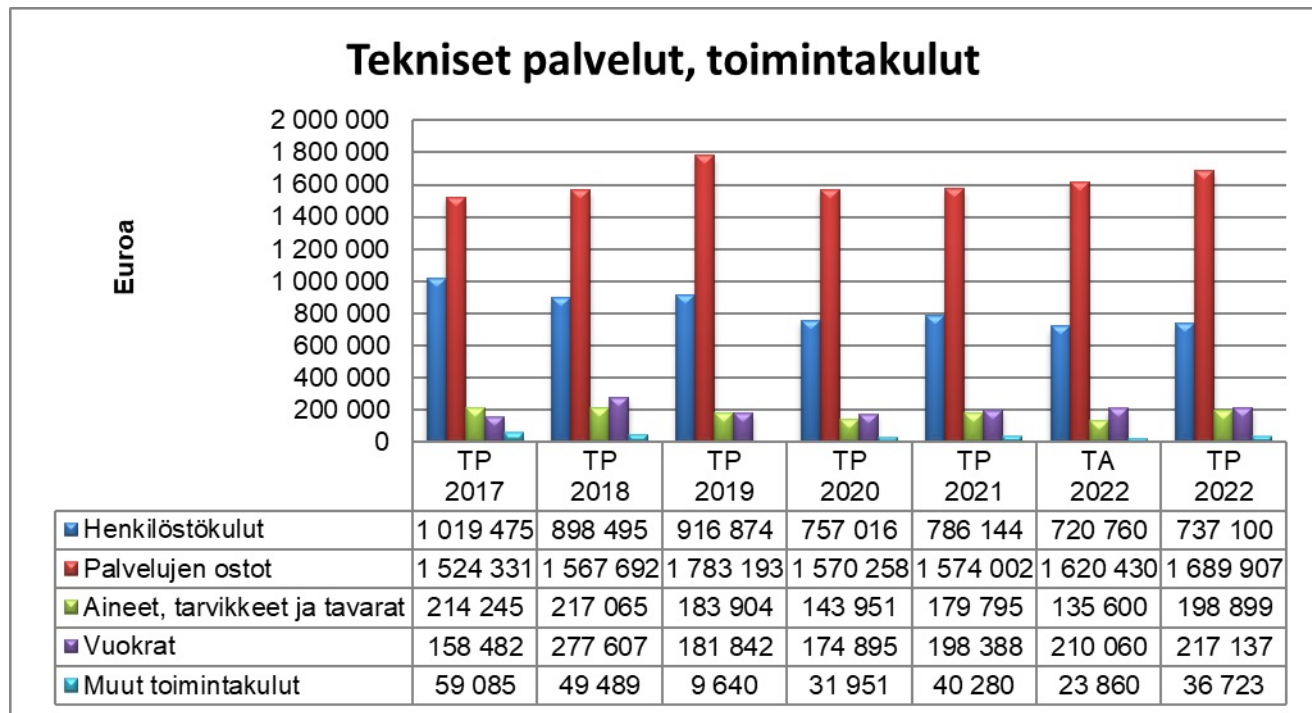
Kaikki on pääsääntöisesti toteutunut suunnitelman mukaisesti.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-3 013 628	-3 019 496	-2 970 710	-3 150 893	-180 183	6,1
Toimintatuotot	1 183 278	1 247 640	990 710	1 076 109	85 399	8,6
Toimintakate	-1 830 350	-1 771 856	-1 980 000	-2 074 784	-94 784	4,8

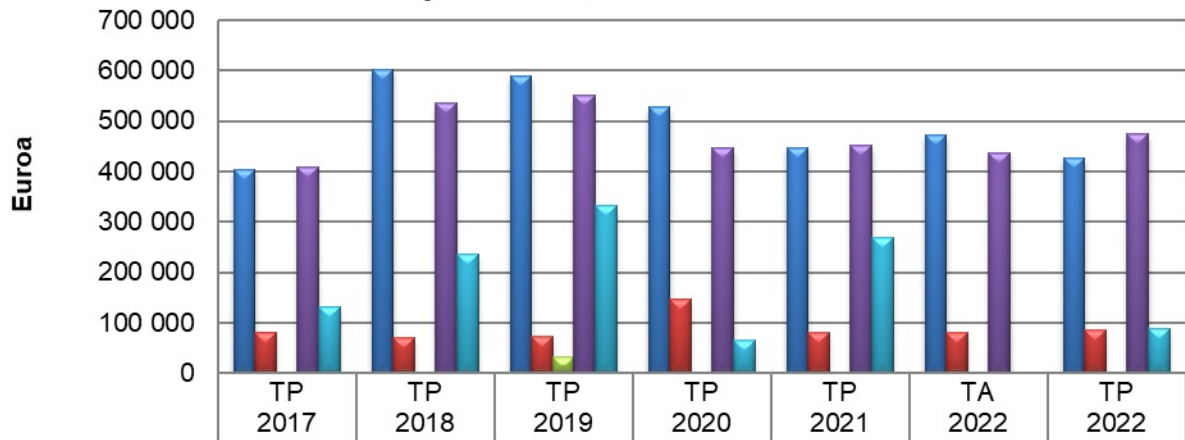
- Pelastustoimen kustannukset siirtyvät hyvinvointialueelle ja ympäristönsuojelu perustettavalle ympäristöterveyden palveluihin.

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022*
Vakin.virat ja toimet 31.12.	13	13	12	11
Henkilöstömenot €	-757 016	-786 144	-720 760	-737 100
Muutos %	-1,5	-0,4	-8,7	-6,2
Palvelujen ostot €	-1 616 651	-1 574 002	-1 620 430	-1 689 907
Muutos %	6,3	-1,7	1,1	7,4
Toimintakate €/asukas	-254	-249	-282	-297

*vrt. TP 2021

Tekniset palvelut, toimintatulot

■ Myyntituotot	405 014	603 099	590 235	527 515	447 818	472 710	426 941
■ Maksutuotot	81 592	70 009	71 546	145 738	80 467	80 000	85 785
■ Tuet ja avustukset	0	0	32 735	0	55	0	120
■ Vuokratuotot	408 956	535 380	551 254	445 974	451 481	438 000	474 014
■ Muut toimintatuotot	130 539	234 980	331 820	64 050	267 819	0	89 262